

МЕДИА МОНИТОРИНГ

09 ФЕВРУАРИ 2026 г.



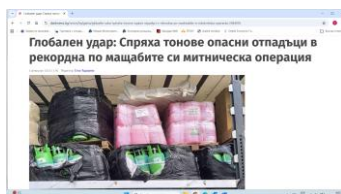
Член на:



Източник: Дарик

Заглавие: Глобален удар: Спряха тонове опасни отпадъци в рекордна по мащабите си митническа операция

Линк: <https://dariknews.bg/novini/bylgariia/globalen-udar-spriaha-tonove-opasni-otpadyci-v-rekordna-po-mashtabite-si-mitnicheska-operaciia-2444955>



Текст: 4810,4 кг незаконни хладилни агенти задържа Агенция „Митници“ при международна операция DEMETER XI на Световната митническа организация. Това е най-голямата операция на организацията в защита на околната среда и е насочена срещу незаконната търговия и трансграничен превоз на опасни отпадъци, на разрушаващи озоновия слой вещества и флуорсъдържащи парникови газове.

Операция DEMETER XI беше проведена в продължение на пет седмици с две оперативни фази през 2025 г. и в нея се включиха рекорден брой 120 митнически администрации по целия свят. Операцията доведе до 409 конфискации на голям обем заловени незаконни стоки, отчита Световната митническа организация.

При операция DEMETER XI са задържани общо 15 509 тона отпадъци, което е значително увеличение от 57,6% в сравнение с предходната операция DEMETER X. Сред ключовите оперативни резултати са също задържани 68 тона озоноразрушаващи вещества и флуорсъдържащи парникови газове. Иззети са 8 тона опасни химикали, както и 13 тона оборудване, съдържащо контролирани вещества.

„Положителните резултати от DEMETER XI потвърждават важната роля на митниците в защитата на обществото и околната среда. Чрез тези дейности виждаме способността на митническата общност да подкрепя прилагането на многостранните споразумения за опазване на околната среда и да се справя със сложните предизвикателства на кръговата икономика. Световната митническа организация е ангажирана да стимулира сътрудничеството, координираните действия и усъвършенстваните инструменти за борба с екологичните престъпления и справяне с бързо развиващите се тенденции“, коментира генералният секретар на СМО Иън Сондърс, цитиран от пресцентъра на Агенция "Митници".

От Световната митническа организация отбелязват, че операцията предотвратява замърсяването на околната среда от незаконни отпадъци, мощни парникови газове и други опасни химикали. Тя дава също възможност на митническите администрации да засилят обмена на разузнавателна информация, да проследяват високорискови пратки, да проверяват подозрителни пратки и динамично да адаптират рисковите профили в реално време.

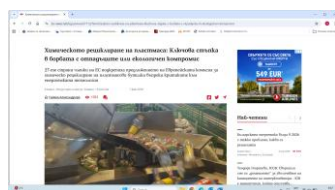
Началото на операция DEMETER датира от 2009 г. и тя е най-голямата международна операция в израз на усилията на митническата общност за прилагане на разпоредбите в защита на околната среда.

Източник: ZEnews

Заглавие: Химическото рециклиране на пластмаса: Ключова стъпка в борбата с отпадъците или екологичен компромис

27-те страни членки на ЕС подкрепиха предложението на Европейската комисия за химическо рециклиране на пластмасови бутилки въпреки критиките към енергоемката технология

Линк: <https://3e-news.net/bg/a/view/67112/himicheskoto-reciklirane-na-plastmasa-kluchova-stypka-v-borbata-s-otpadycite-ili-ekologichen-kompromis>



Текст: 27-те страни членки на ЕС в рамките на Комитета на постоянните представители (Coreper) на 6 февруари 2026 г. подкрепиха предложението на Европейската комисия за химическо рециклиране на пластмасови бутилки въпреки някои критиките към тази енергоемка технология, предаде Франс прес. Въпреки критиките относно енергоемката природа на тази технология, страните

одобриха включването на химическото рециклиране в задължителното рециклирано съдържание на пластмасовите бутилки.

Това означава по-широко приложение на химическото рециклиране на пластмасови бутилки, като се приемат нови правила за неговото отчитане. Технологията позволява превръщането на пластмасови отпадъци обратно в суровини чрез химически процеси, което е от решаващо значение за постигане на целите за 2030 г. за 30% рециклирано съдържание.

Според настоящите разпоредби бутлките трябва да съдържат най-малко 25 на сто рециклиран пластмасов материал, а до 2030 г. - 30 на сто.

Досега този закон се отнасяше за механичното рециклиране - когато пластмасата се измива, нарязва и претопява, за да се получат нови гранули, докато около химическото рециклиране имаше неяснота.

Европейската комисия предложи химическото рециклиране да бъде изрично включено в този регламент, за да се подкрепят инвестициите в сектора.

Въпреки това, решението предизвиква сериозни спорове поради високата енергоемкост и потенциалните екологични рискове.

Какво представлява химическото рециклиране?

Химическото рециклиране (пиролиза, газификация или деполимеризация) разгражда пластмасата до нейните базови молекули (мономери), позволявайки създаването на "чиста" пластмаса с качество на първична суровина.

Индустрията разглежда технологията не като заместител, а като допълнение към механичното рециклиране за отпадъци, които са твърде замърсени или сложни за традиционна обработка.

Досега в ЕС се прилагаха разпоредби, изискващи бутлките да съдържат минимум 25% рециклиран пластмасов материал, с цел увеличаване на процента до 30% до 2030 г. Предложението за химическото рециклиране сега да бъде изрично включено в регламента цели да се насърчат инвестиции в сектора, като предоставя ясни правила за изчисляване и деклариране на рециклирано съдържание.

Химическото рециклиране, което предполага нагряване на пластмасите до високи температури за разграждане, е по-замърсяващо от механичното рециклиране. Въпреки това, Европейската комисия смята, че тази технология може да играе важна роля в бъдещето, особено за опаковки, които трудно подлежат на рециклиране, като кофичките за кисело мляко.

Рециклирането в ЕС: Статистика и тенденции

През последните години рециклирането на пластмаси в ЕС показва положителна тенденция. През 2023 г. 42,1% от пластмасовите опаковки в ЕС са били рециклирани, в сравнение с 38,2% през 2013 г. Най-висок дял на рециклиране се отчита в Белгия (59,5%), следвана от Латвия (59,2%) и Словакия (54,1%). От друга страна, Унгария, Франция и Австрия показват значително по-ниски проценти на рециклиране, което подчертава разликите в усилията за управление на отпадъците в различните държави.

Въпреки че България, Кипър и Румъния нямат налични данни за 2023 г., е видно, че борбата с пластмасовите отпадъци остава актуален и важен въпрос на европейската агенда.

Ползи срещу Рискове

Експерти от химическата индустрия (Cefic) подчертават, че химическото рециклиране е по-добър вариант от изгарянето на пластмаси, тъй като връща ресурсите в икономиката. От друга страна, еколози от ЕЕВ (European Environmental Bureau) посочват "сериозни пропуски" в жизнения цикъл на технологията, твърдейки, че тя изисква огромни количества енергия, за да превърне отпадъка в гориво или суровина.

Тази енергоемка техника, която все още е в ранен етап на разработка, е по-замърсяваща от механичното рециклиране. Тя се състои в нагряване на пластмасите до няколкостотин градуса, за да се разградят, след което се рециклират.

Екологични организации предупреждават за ниски добиви и високи емисии на парникови газове, определяйки метода като по-замърсяващ от механичния.

Високата консумация на енергия прави процеса скъп, което може да повиши цените на крайните продукти, но е необходимо за бизнеса, за да избегне глоби за липса на рециклирано съдържание

Предизвикателства пред пластмасовата индустрия

Силно засегната от китайската конкуренция, европейската пластмасова индустрия среща сериозни трудности. В дългосрочен план европейското производство намалява, докато вносът от Азия непрекъснато се увеличава.

В световен мащаб производството на пластмаси продължава да расте с устойчиви темпове, достигайки 430,9 милиона тона първична пластмаса през 2024 г. (+4 на сто в сравнение с 2023 г.), въпреки предупрежденията за щетите за околната среда. Повече от половината идват от Азия (57,2 на сто), а над една трета само от Китай (34,5 на сто). Докато производството на пластмаси продължава да расте глобално, достигайки 430,9 милиона тона до 2024 г., вносът от Азия нараства, а европейското производство намалява.

Според данни на Евростат, през 2023 г. всеки жител на ЕС е генерирал средно 35,3 кг пластмасови отпадъци, от които 14,8 кг са били рециклирани. Общо в ЕС са били генерирани 79,7 милиона тона отпадъци от опаковки, което представлява намаление в сравнение с предходната година, но с увеличение спрямо 2013 г.

Бизнес въздействие и разходи

За бизнеса основното предизвикателство е рентабилността. Химическото рециклиране изисква мащабни инвестиции в инфраструктура. Въпреки това, при липса на достатъчно висококачествена механично рециклирана пластмаса за хранителни цели (PET), химическият метод остава единственият начин за компаниите да изпълнят строгите изисквания на ЕС за бутилките.

Приетата мярка „ще бъде от полза за пластмасовата индустрия, която вече ще има последователни и ясни правила за изчисляване, проверка и деклариране на рециклираното съдържание“, според говорителя на ЕК Анна-Кайса Итконен.

Това е „важна първа стъпка към определяне на правилата за химическо рециклиране на ниво ЕС“, заяви тя.

Комисията смята, че химическото рециклиране може да играе роля в бъдеще за някои опаковки, които са трудни за рециклиране като например кофичките за кисело мляко.

Спорът за "Масовия баланс"

Най-големият дебат в момента е около метода на масовия баланс. Това е счетоводен метод, който позволява на компаниите да приписват рециклираното съдържание на конкретни продукти, дори ако то е смесено с първични суровини в производствения процес. Екологите го наричат "зелено измиване", докато индустрията го смята за единствения практически възможен начин за проследяване.

Одобрението на химическото рециклиране от страните членки на ЕС е знак за ангажираността на Европа към устойчивото управление на отпадъците, но и предизвикателство.

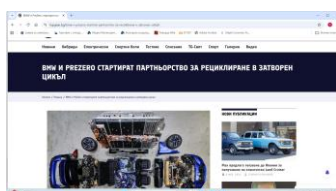
При разширяването на използването на тази технология потребителите могат да очакват повече информация върху етикетите относно произхода на пластмасата, но и потенциално леко поскъпване на напитките в пластмасови бутилки. Новите правила осигуряват предвидимост за инвестиции в нови заводи за химическо рециклиране в Европа. Технологиата ще намали депонирането на сложни отпадъци, но въглеродният отпечатък на процеса остава под сериозно наблюдение.

Въпреки предизвикателствата, свързани с новата технология и конкуренцията от Азия, химическото рециклиране може да предостави необходимите средства за справяне с проблема с пластмасовите отпадъци и да насърчи нови инвестиции в сектора. Тази стъпка може да се окаже решаваща за бъдещето на пластмасовата индустрия в Европа. Механичното рециклиране остава приоритет за чистите потоци отпадъци, но химическото ще запълва празнините при трудните за преработка материали.

[Източник: TopGear.bg](https://topgear.bg)

Заглавие: BMW и PreZero стартират партньорство за рециклиране в затворен цикъл

Линк: <https://topgear.bg/bmw-i-prezero-startirat-partnorstvo-za-recziklirane-v-zatvoren-czikal/>



Текст: В края на експлоатационния си живот всеки автомобил представлява сбор от стотици килограми суровини, но на практика рециклирането му е свързано с различни предизвикателства. Поради тази причина BMW стартира дългосрочно стратегическо сътрудничество с компанията PreZero, с която очевидно ще предприеме следващите стъпки към изграждането на кръгова икономика. В рамките на партньорството BMW ще обедини опита, натрупан в собствения си Център за рециклиране и демонтаж (RDZ), с експертизата на PreZero. В крайна сметка двете компании преследват една и съща цел – създаване на затворени цикли за материали от излезли от употреба автомобили, които предлагат огромен потенциал за добив на по-евтини суровини, особено когато последващото рециклиране е заложено още в етапа на разработка на автомобила.

BMW и PreZero ще разработят съвместно бизнес модел за оползотворяване на излезли от употреба превозни средства, като целта е да се установи затворен цикъл за материалите. В дългосрочен план това не само ще спести средства, но и ще намали зависимостта от други доставчици на суровини. Когато литият и други основни материали за производството на високоволтови батерии се добиват частично от стари автомобили, вместо да се купуват изцяло от трети страни, устойчивостта на веригата за доставки значително се подобрява. Същото важи и за стоманата, алуминия и други суровини.

Използването на алтернативни изходни материали отдавна играе важна роля за BMW. Това е видно и при модела BMW iX3, в който множество компоненти вече се произвеждат от вторични суровини. Примери за това са не само преждата за текстилните тапицерии на седалките, която е изработена от 100% рециклиран PET, но и носачите на колелата и шарнирните лагери, произведени от 80% вторичен алуминий. Дори в батерията се използват до 50% вторични суровини. Подобни мерки допринасят за значително по-малкия въглероден отпечатък на BMW iX3 в сравнение с производството с класически първични материали.

Междувременно темата ни предоставя и интересна снимка от разглобяването на актуален модел BMW i4 (G26), който вече е преминал през първите етапи на демонтаж.

Ралф Хатлер, старши вицепрезидент „Обслужване на клиенти и следпродажбено обслужване“ в BMW Group, заяви, че сътрудничеството с PreZero е още един важен етап по пътя към утвърждаването на кръговата икономика като реален бизнес модел. Той подчерта, че за BMW Group тя вече е централен елемент от корпоративната стратегия и ключ към намаляване на емисиите на CO₂ и опазване на ресурсите. Хатлер добави, че заедно с PreZero създават условия цялата верига на стойността на един автомобил да бъде проектирана така, че материалите и компонентите да останат в цикъла възможно най-дълго и с най-високо качество. Целта е значително да се намали нуждата от първични материали и да се направят веригите за доставки по-устойчиви.

Карстен Дюлфер, изпълнителен директор на PreZero Германия, коментира, че след планираното за 2025 г. придобиване на най-голямото съоръжение за рециклиране на батерии в Европа, компанията предприема следващата стъпка с BMW Group за изграждане на функционираща кръгова икономика в автомобилната индустрия. Той заяви, че заедно разработват мащабируеми решения, които не само отговарят на строгите изисквания за съответствие и устойчивост, но и активно насърчават декарбонизацията на индустрията в цяла Европа.

Източник: БНР

Заглавие: Започва изграждането на депото за отпадъци край село Джерман

Линк: <https://bnrnews.bg/horizont/post/424824/zapochva-izgrazhdaneto-na-depoto-za-otpadatsi-kray-selo-dzherman>



Текст: Обявена е обществена поръчка за 3,9 млн. евро за изпълнител по започване изграждането на депото за отпадъци край дупнишкото село Джерман.

Към момента има подадени две оферти, които ще бъдат отворени в началото на следващата седмица. В депото ще се транспортират отпадъците на 6 общини - Кюстендил, Дупница, Бобов дол, Сапарева баня, Невестино и Трекляно.

Проектът е отпреди 15 години, но изпълнението му се бавеше заради постоянните протести на местните жители.

През 2025 година ПУДООС отпусна 4 милиона и 300 хиляди лева по проекта, за да започне строителството на първата клетка от депото за близо 4 милиона евро.

Строителството на клетката сега се явява етап две на проекта за депото за неопасни отпадъци на терен от около 200 декара в местността Спотива над село Джерман.

Срокът за изпълнение е 710 дни. Ще се строи на площ от 65 460 квадратни метра. Депото ще има четири зони.

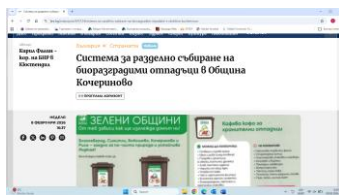
"Финансиране има осигурено за половината етап, но зависи сега процедурата кога ще излезе за подпис за договор заради служебен кабинет", каза кметът на Дупница Първан Дангов.

Същевременно от началото на тази година на същата площадка беше пусната сепарираща и компостираща инсталация за около 12 милиона лева, където се третира отпадъците на общините Дупница, Сапарева баня и Бобов дол.

Източник: БНР

Заглавие: Система за разделно събиране на биоразградими отпадъци в Община Кочериново

Линк: <https://bnr.bg/main/post/425124/sistema-za-razdelno-sabirane-na-biorazgradimi-otpadatsi-v-obshtina-kocherinovo>



Текст: Система за разделно събиране на биоразградими отпадъци стартира на територията на община Кочериново - в града и селата Бараково, Мурсалево, Пороминово и Стоб. От няколко години Общината е въвела и разделното събиране на битовите отпадъци, каза кметът на Кочериново Светослав Горов.

Предстои поставянето на специални контейнери за разделно събиране на биоразградими отпадъци - хранителни и зелени, на вече избрани места в общинския център и селата. Събраните биоотпадъци ще бъдат третирани в специализирана инсталация, където ще се преработват в енергия и компост, предназначен за земеделие и озеленяване.

С предприетата мярка общината цели да намали количеството депонирани отпадъци и да насърчи отговорното отношение към разделното събиране. Така се намаляват и разходите на общината, която транспортира отпадъците до депото край Благоевград, коментира градоначалникът Горов.